

OBYWATELSKIE PODSUMOWNIE PIERWSZEJ EDYCJI BUDŻETU OBYWATELSKIEGO W GDYNI

Wyszliśmy, jako mieszkańcy, z inicjatywą podsumowania pierwszej edycji (2014) budżetu obywatelskiego (BO) w Gdyni. Ewaluacja, którą Państwo czytacie, oparta jest o:

- wiedzę zdobytą podczas szkolenia Fundacji im. Stefana Batorego w ramach programu „Masz głos. Masz wybór” oraz jej wsparcie merytoryczne,
- cykl spotkań, który zorganizowaliśmy z wnioskodawcami i uczestnikami gdyńskiego BO.

Naturalną konsekwencją naszego zaangażowania w procedurę BO było podjęcie się podsumowania poszczególnych etapów procedury i zaproszenie do tego innych uczestników. Jest to z resztą zgodnie z naturą BO – narzędzia mającego zachęcać do włączania się w politykę miejską. Podjęliśmy próbę wyciągnięcia wniosków, które pomogłyby ulepszyć działanie gminy na pewnych płaszczyznach (gminy rozumianej oczywiście jako wspólnota mieszkańców).

Równoległe do naszych działań, trwała ewaluacja Pracowni badań i innowacji społecznych STOCZNIA z Warszawy zlecona przez Urząd Miasta. Byliśmy na spotkaniach organizowanych przez nich. Konsultowaliśmy z nimi nasze wnioski – często zbieżne. Obie ewaluacje wydają się być fundamentalnym wkładem do dalszych prac nad kształtem budżetu obywatelskiego w naszym mieście. Mamy nadzieję, że także dzięki nim budżet obywatelski rozpocznie w Gdyni systemowe i przejrzyste budowanie kompetencji dialogowania oraz współdecydowania o naszej przestrzeni oraz rozwoju dzielnic, a dalej miasta.

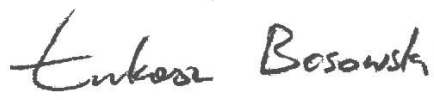
Wnioski z pierwszej edycji wskazują, że mieszkańcy jako ogół wciąż mają problem ze zrozumieniem zasad funkcjonowania swojego miasta. Wskazują także, że urząd i władze mają trudność w komunikowaniu swoich intencji oraz ich ewentualną weryfikację. Wynikają z tego niepotrzebne nieporozumienia i spięcia. Jednocześnie, wszelkie procesy włączające indywidualnych mieszkańców do współdecydowania o rozwoju miasta, pobudzają dużo pozytywnej energii. „Budząca się obywatelskość” była refleksją często powtarzaną podczas naszych spotkań. Aktywność obywatelska mieszkańców niezrzeszonych w organizacjach jest i będzie na różnych poziomach zaangażowania i zaawansowania. Można jednak zrobić jeszcze dużo, aby wzmocnić i doceniać tych już zaangażowanych. Można także wskazywać na korzyści z zaangażowania tym, którzy wciąż wątpią, dzieląc samorząd na „ich” i „nas”. Wierzymy, że rozwijana w tę stronę procedura BO, jest idealnym narzędziem do zmiany. Powinny jej towarzyszyć sprawne i przejrzyste zarządzanie projektami oraz stopniowy wzrost zaufania pomiędzy urzędnikami, radnymi miasta, radnymi dzielnic, prezydentem i mieszkańcami.

Naszą ewaluację podzieliśmy wg etapów procedury zapisanych w Uchwale w sprawie wprowadzenia zasad i trybu przeprowadzania Budżetu Obywatelskiego (dalej U) i Zarządzeniu Prezydenta ws. przyjęcia procedur przeprowadzania i wdrażania Budżetu Obywatelskiego w Gdyni oraz powołania Komisji ds. Budżetu Obywatelskiego (dalej Z). Pewne zapisy z powyższych dokumentów stanowiących o zasadach BO, opatrzyliśmy komentarzem nt. faktycznego sposobu ich realizacji. Pewnych, bardzo ważnych intencji uchwałodawców nie udało się bowiem zrealizować; pewne przeprowadzono pozytywnie. Proponowane przez nas i pozostałych wnioskodawców zmiany oraz przywoływane dobre praktyki wynikają z powszechnie znanych teorii budżetów obywatelskich, jak również specyfiki Gdyni. Kilka tematów (np. limit wieku głosujących, czy zakres merytoryczny wniosków) było na tyle intensywnie dyskutowanych, iż możemy jedynie przedstawić przywoływane argumenty – w tym momencie mamy za mało danych, aby wyrokować o słuszności jednego rozwiązania nad innymi.

Życzymy udanej lektury i zachęcamy do angażowania się w zmienianie własnego otoczenia.

Barbara Marchwicka

Łukasz Bosowski

Autorzy opracowania są wnioskodawcami projektów pierwszej edycji gdyńskiego BO oraz mieszkańcy Gdyni.

UCZESTNICY:

Rada Dzielnicy Babie Doły

Rada Dzielnicy Dąbrowa

Rada Dzielnicy Grabówek

Rada Dzielnicy Kamienna Góra

Rada Dzielnicy Mały Kask

Wnioskodawca Cisowa

Wnioskodawczynie Orłowo

Wnioskodawcy Parku Sportów Miejskich

Wnioskodawca Oksywie

Wnioskodawca Redłowo

/ trudność z uzyskaniem kontaktu do większej liczby wnioskodawców spowodowana oporem urzędników w związku z formalnym brakiem zgód na przekazywanie danych osobowych w ramach procedury BO/

l.p.	Zapis uchwały (U) / Zarządzenia (Z)	Realizacja zapisu	Nasza propozycja dot. zmiany długofalowej / dobra praktyka
1. Etap edukacyjno-informacyjny			
	<p>§6 pkt. 2 (U) Prezydent powołuje komisję, mającą za zadanie wykonywanie wszelkich czynności niezbędnych do przeprowadzenia głosowania dotyczącego Budżetu Obywatelskiego.</p> <p>§6 (Z) Powołuje się Komisję ds. Budżetu obywatelskiego, którą zobowiązuje się do nadzoru nad przestrzeganiem procedur i harmonogramu określonych uchwałą Rady Miasta Gdyni oraz powyższym zarządzeniem oraz do przeprowadzenia głosowania w ramach Budżetu Obywatelskiego i sporządzania protokołów ...</p>	(+)	<p>Komisja ds. Budżetu Obywatelskiego (BO) jest częścią stałego <i>Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego</i></p> <p>Zespół ds. BO spotyka się cyklicznie przez cały rok aby omówić sprawozdania z realizacji zadań BO oraz planów Centrum Aktywności Obywatelskiej (CAO) / Rad Dzielnic (RD) .</p> <p>Zaraz po ewaluacji BO rozpoczyna się procedura składania wniosków do nowej edycji. Trwa do lutego kolejnego roku. Międzyczasie odbywają się spotkania/dyskusje wnioskodawców/mieszkańców np. przynajmniej w biurach RD.</p> <p>Skład Zespołu ds. BO stanowią m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele RD wybranych wg jasnego klucza - mieszkańcy (nie członkowie RD) wybranych wg jasnego klucza, - przedstawiciele organizacji pozarządowych wybrani wg jasnego klucza, - członkowie komisji ds. BO <p>Każda z powyższych grup jest reprezentowaną tą samą liczną członków</p> <p>Członkostwo w Zespole jest kadencyjne.</p>
	<p>§2 pkt. 1 Wdrażanie Budżetu Obywatelskiego zostanie poprzedzone akcją informacyjną i edukacyjną prowadzoną przez Miasto Gdynia.</p>	(+/-)	<p>Wprowadzenie stałej rubryki w Ratuszu dot. aktualności związanych z BO lub informacji dot. idei/znaczenia BO w ogóle.</p> <p>Akcja informacyjno-edukacyjna jest całoroczna. Potrzeba szkolenia wśród urzędników prowadzących biura RD oraz urzędników Centrum Aktywności Obywatelskiej tak by mogli stać się odpowiedzialni za</p>

		projekty szkolne zgłaszane przez dyrekcje/ nauczycieli / rodziców, nie przez uczniów)	<p>rzetelną informację.</p> <p>Budowanie kompetencji i aktywności uczniów poprzez zajęcia w szkołach (szkolenie nauczycieli)</p> <p>Budowanie kompetencji i aktywności seniorów poprzez Centrum Aktywności Seniora oraz organizacje przykościelne (wersja min. to przesłanie do tychże organizacji informatora z propozycją odbycia szkolenia/ otrzymania publikacji itp.)</p>
	§2 pkt. 2 Działania o których mowa w ust. 1 prowadzone będą we współpracy z radami dzielnic.	(-) Niezrozumiała rola radnych miasta w procedurze – np. prowadzenie spotkań w RD.	<p>Spotkania/szkolenia informacyjno-edukacyjne dla przedstawicieli RD w celu wyłonienia lokalnych liderów BO w poszczególnych dzielnicach</p> <p>Skuteczność RD uzależniona od pracowników biur RD – obecnie nieprzygotowanych do tego urzędników</p> <p>Fundusz dla RD przeznaczony do promowania/ogłaszania spotkań z mieszkańcami (jeśli nie przekazać finansów to min. materiały promocyjne – plakaty/ulotki możliwe do wypełnienia informacjami.</p>
	§3 (Z) Koordynację nad prawidłowym działaniem procedur oraz współpracy Urzędu Miasta, rad dzielnic oraz mieszkańców Miasta sprawuje Centrum Aktywności Obywatelskiej	(-) Centrum Aktywności Obywatelskiej jako „sekretariat” BO (do obsługi procedury) spełnił swoje zadania. Nie sprawdził się jako koordynator odpowiedzialny za współpracę.	<p>Pośrednictwo w sensie przepływu informacji między wszystkimi zainteresowanymi wymaga ciągłego poszerzania kompetencji komunikacyjnych urzędników i wdrażania sprawniejszych narzędzi (m.in. internetowych) komunikacji. Rozszerzenia wymagają też obowiązki sekretariatów biur RD</p>
		Informacja o sensie/ logice/ znaczeniu budżetu tylko	Spójny przekaz informacyjny (w formie kampanii). Odniesienia w materiałach promocyjnych do

		poprzez uchwałę + formularz dla wnioskodawcy skutkuje brakiem aktywności wnioskodawców na poszczególnych etapach procedury. Wielu z nich nadal nawet po zakończeniu edycji nie rozumie jej zasad.	miejsca gdzie można znaleźć pełną informację niezbędną do prawidłowego rozumienia procedury.
			Propozycja przesłania zmienionego projektu uchwały BO do wnioskodawców 1 edycji – bezpośrednio na ich maile (docenienie ich roli i upodmiotowienie).
I.p.	Zapis uchwały (U) / Zarządzenia (Z)	Realizacja zapisu	Nasza propozycja dot. zmiany długofalowej / dobra praktyka
2. Etap przygotowywania/składania wniosków			
	§1 pkt 3 (U) Środki Budżetu Obywatelskiego mogą być przeznaczone na projekty znajdujące się w kompetencji gminy dotyczące: a) estetyzacji otoczenia - tj. małej architektury, zieleni miejskiej, urządzania parków i skwerów dzielnicowych, b) rekreacji – tj. placów zabaw, terenów sportowych i rekreacyjnych; c) bezpieczeństwa – tj. instalacji oświetlenia, sygnalizacji świetlnej, montażu właściwych urządzeń w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego; d) remontów – tj. remontów nawierzchni, utwardzenia i modernizacji ulic, parkingów i chodników oraz remontów	Niezrozumiałe jest: Pojawienie się projektów o znaczeniu miejskim, a nie dzielnicowym - przyjęte do BO); Pojawienie się projektów dot. monitoringu - odrzucone; Pojawienie się propozycji realizacji nowych parkingów - odrzucone, ale utwardzenie rozjeżdżonych trawników jako remonty - przyjęte	Podział tematyczny wniosków • Dyskusja nt. potrzeby podzielenia puli Budżetu Obywatelskiego na projekty ogólnie miejskie i dzielnicowe. Wątpliwość dotyczy czy wprowadzenie osobnej puli na projekty miejskie zmniejszy pulę środków dla dzielnic? • Dyskusja nt. projektów szkolnych i ich bezkonkurencyjności wobec innych, niemniej ważnych projektów dzielnicowych. Wątpliwość dotyczy budowania niezdrowej konkurencji pomiędzy grupami interesów zamiast przestrzeni do budowania kompromisów odnośnie zróżnicowanych potrzeb dzielnicy. Szkoły stają

	budynków gminnych.		<p>się projektami „samymi dla siebie”, nie zaś elementami infrastruktury dzielnicy; ponadto szkoły mają inne źródła finansowania – są jednostkami budżetowymi miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dyskusja nt. możliwości „uwolnienia” tematyki projektów BO do WSZYSTKICH stanowiących zadanie własne gminy (także kultura i zdrowie na przykład). Jednocześnie stworzenie jasnego regulaminu umożliwiającego selekcje projektów zgodnie z politykami miejskimi na etapie formalnym.
		Brak możliwości skontaktowania się z konkretną osobą w urzędzie która pomogłaby wycenić skomplikowane projekty jeszcze przed ich złożeniem.	Wskazanie osób (poprzez kontakt z Centrum Aktywności Obywatelskiej) do której można zwracać się z pytaniami odnośnie wyceny. Budowanie relacji wnioskodawca-urzędnik.
		Tabele wskaźników do wycen nieczytelne (szczególnie zdiz) oraz niespójne (różnica w wycenie tych samych elementów przez BOM i ZDiZ)	Poprawa czytelności wskaźników do wycen oraz ich spójności.
	§1 pkt 4 (U) Procedura składania zgłoszeń, dyskusji nad nimi oraz wyboru projektów do realizacji odbywa się na szczeblu gdyńskich rad dzielnic.	(-)	<p>Składanie wniosków odbywa się poprzez Radę Dzielnicy – to wskazują jednoznacznie na jej rolę w procedurze</p> <p>Skrócenie „drogi” projektów od wnioskodawcy do RD tak aby jeszcze na etapie składania wniosków można było łączyć i weryfikować wnioski, tworzyć koalicje, zorganizować (jeśli zajdzie potrzeba) spotkania informacyjno-konsultacyjne w dzielnicach w celu przedyskutowania propozycji kontrowersyjnych i problemów dzielnicy/ osiedla (odpowiedzialna</p>

			RD) Źródło informacji o procedurze stanowi (obok kierownika Centrum Aktywności Obywatelskiej) urzędnik biura RD , ewentualnie wyłoniony kompetentny lider RD, który w razie wątpliwości może liczyć na wsparcie Komisji / Zespołu ds. BO.
		W specyficznych dzielnicach Gdyni – w których duży udział własności gruntów mają spółdzielnie mieszkaniowe – mieszkańcy mają utrudniony bezpośredni wpływ na projekty (uzyskanie zgodny na zajęcie terenu). Spółdzielnie nie współpracują z miastem, często konkurują (np. dwa place zabaw w niedużej odległości – jeden na terenie spółdzielni, drugi na terenie miejskim).	Potrzebne jest ustalenie reguł realizacji projektów BO na terenach spółdzielni tak żeby mieszkańcy spółdzielni mieli jasność co do możliwości współpracy spółdzielni i urzędu.
		Nierówny dostęp wnioskodawców do narzędzi promocji projektów nie sprzyja idei BO mówiącej o pobudzaniu dyskusji nt. potrzeb dzielnicy (zastępuje się dyskusję dopuszczaniem niezdrowej konkurencji np. z producentem siłowni zewnętrznych)	Umożliwienie wszystkim wnioskodawcom promocji na poziomie minimum poprzez stworzenie wspólnego kanału promocji projektów – z możliwością dołączania prezentacji, zdjęć i jpgów tworzonych przez wnioskodawców. Mapa z zaznaczoną lokalizacją projektów – pozytywna.
		Utrudnianie kontaktu pomiędzy wnioskodawcami	Ułatwienie kontaktu pomiędzy wnioskodawcami: np. poprzez dodanie na

		zarówno przez Centrum Aktywności Obywatelskiej jak i RD – ze wzgl. na ochronę danych osobowych – zaprzecza idei BO mówiącej o potrzebie dyskusji na temat potrzeb na każdym etapie procedury	formularzach formułki o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych. Spotkania w RD na etapie przygotowywanie wniosków (od momentu zakończenia ewaluacji poprzedniej edycji) w celu : - umożliwienia spotkania się (potencjalnych) wnioskodawców - umożliwienia prowadzenia dyskusji o potrzebach dzielnicy - umożliwienia wspólnego przygotowywania wniosków, tworzenia koalicji i grup wsparcia dla pomysłów już na etapie ich tworzenia
			Uściślenia wymaga z czym wiąże się zgoda na zajęcie terenu nie stanowiącego własność gminy – np. czy właściciel jest zobowiązany do utrzymania nowego obiektu? Czy gmina inwestując w cudzy teren otrzymuje gwarancję jego ogólnodostępności przez całą dobę?
		Zgłaszanie projektów przez RD w formie uchwały są fikcją – są rady w których nie ma możliwości zebrania kworum!	Nie ma potrzeby wyróżniania RD inaczej niż poprzez uczynienia ich moderatorami dyskusji nad potrzebami dzielnicy. Członkowie RD i tak składają wnioski na zasadach mieszkańców bo jest to wygodniejsze.
I.p.	Zapis uchwały (U) / Zarządzenia (Z)	Realizacja zapisu	Nasza propozycja dot. zmiany długofalowej / dobra praktyka
3. Weryfikacja wniosków / konsultacje w Radach Dzielnic			
	§4 pkt 8 Jednostki dokonujące analizy, o której mowa w ust 4, przedkładają jej wyniki Prezydentowi Miasta wraz z wnioskami dotyczącymi wykonalności projektu jego wyceną i możliwym terminem realizacji. W przypadku zgłoszeń, które w ocenie jednostki dokonującej analizy są niemożliwe do realizacji informacja musi zawierać	Odnotowano pozytywne przykłady zaangażowania urzędników – spotkania z Biurem Ogrodnika Miasta w celu uzgodnienia zakresów projektów i wsparcia przy wycenach.	W momencie zmiany wyceny (zakresu projektu) w pierwszej kolejności należy poinformować o tym wnioskodawcę – w celu weryfikacji intencji. Należy usprawnić współpracę pomiędzy Komisją ds. BO (jako organem odwoławczym) i wnioskodawcami w przypadku zmian wprowadzanych we wnioskach.

	szczegółowe wyjaśnienie powodów. §4 pkt 10. Po zatwierdzeniu wyników analiz przez Prezydenta, są one w podziale na poszczególne dzielnice zamieszczane na liście, o której mowa w ust. 3.		
			Zacieśnienie współpracy Komisji / CAO z RD z położeniem nacisku na szkolenie i odpowiedzialność RD
			Konsultacje w RD są bardzo dobrze postrzeganym momentem procesu – wnioskuje się o uzupełnienie harmonogramu procedury o podobne konsultacje na etapie formułowania wniosków (od momentu zakończenia ewaluacji do lutego kolejnego roku)
		Nie ma reguł co do formalnej weryfikacji – czy niezgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (mpzp) lub negatywna opinia ZDiZ jest przesłanką do formalnego odrzucenia projektu?	Należy dążyć do sytuacji w której mieszkańcy proponują rozwiązania w ramach konkretnych polityk miejskich – weryfikacja wskazująca na niezgodność propozycji z tymi politykami (np. propozycja terenu zielonego na terenach inwestycyjnych lub propozycja realizacji dodatkowych przejść pieszych na drodze zbiorczej) powinno stać się (w momencie osiągnięcia wysokiego wyniku tej propozycji) przesłanką do weryfikacji polityki miejskiej – na przykład zmiany mpzp.
		W procedurze mamy do czynienia z 3 wycenami: wycena wnioskodawcy , wycena urzędu , wycena przetargu/zapytanie ofertowego. Konfliktogenne staje się kiedy wycena urzędu i wycena wykonawcy różnią	

		się. Obecny regulamin nie wyjaśnia co dzieje się w takiej sytuacji	
I.p.	Zapis uchwały (U) / Zarządzenia (Z)	Realizacja zapisu	Nasza propozycja dot. zmiany długofalowej / dobra praktyka
4. Etap głosowania			
	§6 pkt 5. Każdy głosujący może oddać swoje głosy na dowolną liczbę projektów, jednak suma kosztów realizacji wybranych przez mieszkańca projektów nie może przekroczyć kwoty przypadającej na daną dzielnicę, określoną wg zasad opisanych w § 1 ust. 8.	Taki system (pozbawiony jasnego kryterium wyboru) rozmywa sens BO którego celem jest wskazanie projektów wg. kryterium potrzeby lub ważności	Możliwość wprowadzenia głosowania wartościującego - punktowanie przydatności każdego zaproponowanego projektu. Zadając pytanie „który projekt jest wg. Pani/Pana najbardziej potrzeby w dzielnicy” dostajemy odpowiedź dot. potrzeb. W prośbie o wybór projektu do realizacji w określonej kwocie, nie zawiera się kryterium ważności / potrzeby. Nacisk położony jest na ograniczoną pulę co nie stanowi przedmiotu głosowania – powinno być dla głosującego jedynie informacją. O nieprzekroczenie budżetu dbają radni i urzędnicy – mieszkańcy dbają o identyfikowanie potrzeb ze świadomością że w momencie kiedy oceniają projekty muszą uszeregować je wg przydatności a nie wg ich ceny. Punktowanie projektów pozawala po zsumowaniu liczby punktów podzielić projekty na potrzebne i niepotrzebne oraz wprowadzić dla każdej dzielnicy czytelną i mierzalną granicę pomiędzy nimi.
			Więcej informować o zasadach głosowania – pojawiły się głosy, że mieszkańcy dopiero głosując dowiadawali się np. że mogą głosować na kilka projektów. Wtedy jednak często nie byli w stanie przyrzeć się wszystkim projektom.
	§6 pkt 3 Do udziału w głosowaniu na projekty zakwalifikowane do		Umożliwić głosowanie / składanie projektów również w innych

	Budżetu Obywatelskiego w danej dzielnicy uprawnieni są mieszkańcy zameldowani w tej dzielnicy.		dzielnicach (np. w których się pracuje / uczy)
	§6 pkt 4. Głosowanie jest jawne. Głosujący podaje imiona i nazwisko, adres zameldowania oraz numer PESEL.	Możliwość głosowania za niemowlęta promuje duże rodziny dając im większą liczbę głosów niż innym mieszkańcom dzielnicy – to niedemokratyczne	Dyskusja nt dolnego limitu wieku – 16 lat lub 12 lat. Potrzeba lepszego zabezpieczenia numerów PESEL na stronie do głosowania Do PESELu dziecka obowiązek dodanie PESELu rodzica (uniknięcie nadużyć przy zachowaniu intencji uprzywilejowania dużych rodzin)
	§6 pkt 6 Głosowanie odbywa się elektronicznie na stronie internetowej www.gdynia.pl. przez 7 dni, licząc od dnia o którym mowa w ust. 1. W celu umożliwienia głosowania osobom nie posiadającym dostępu do internetu, tworzy się punkty głosowania w siedzibach rad dzielnic oraz w innych miejscach wskazanych w Zarządzeniu Prezydenta.		Pozytywna ocena mobilnych punktów do głosowania. Do rozważenia tradycyjna forma głosowania w siedzibach Rad Dzielnic (jest świadomość kosztów z tym związanych) lub zwiększenie liczby mobilnych punktów.
I.p.	Zapis uchwały (U) / Zarządzenia (Z)	Realizacja zapisu	Nasza propozycja dot. zmiany długofalowej / dobra praktyka
5. Etap realizacji			
	§7 pkt 3 (U) W sytuacji, kiedy po realizacji wybranych projektów pozostaną wolne środki wystarczające na sfinansowanie kolejnego projektu z listy, jest on kierowany do realizacji. W przeciwnym wypadku środki pozostałe po realizacji przedsięwzięć o których mowa w ust. 2 powiększają pulę Budżetu Obywatelskiego danej dzielnicy w kolejnej edycji głosowania	W Chyloni (o największej puli środków) do realizacji przeszedł tylko jeden projekt – ponad połowa środków została zamrożona)	Dyskusja nt. kwalifikacji projektów do realizacji: 1. realizowany jest projekt zwycięski oraz następny który zmieścił się w puli w całości (niekoniecznie drugi, jeśli drugi przekraczał pulę) LUB 2. realizowany jest projekt zwycięski oraz kolejny w zakresie na jaki pozwala na to pozostała pula środków – w konsultacji z wnioskodawca należy ustalić czy jest to możliwe. Jeśli nie można dojść do porozumienia lub nie ma możliwości obniżenia kosztów – pieniądze przechodzą na kolejny rok. Ad 1. Jeśli głosowanie byłoby na

			zasadach wartościujących – punktujemy każdy projekt wg jego „potrzebności” w dzielnicy – możliwe jest wprowadzenie dolnego limitu punktów tak aby nie realizować w BO projektów niepotrzebnych i niepopieraných.
	§7 pkt 5 W przypadku projektów, które otrzymały tyle samo punktów, a kwota nie jest wystarczająca do realizacji dwóch projektów wybiera się ten z większą kwotą wyceny o ile nie przekracza ona puli środków dla danej dzielnicy o której mowa w § 1 ust 8		Reguła taka sugeruje że ważniejsze dla dzielnicy są projekty droższe a nie te faktycznie znaczące dla mieszkańców. Przy głosowaniu wartościującym zaistnienie takiej sytuacji wydaje się być mało prawdopodobne, niemniej można wtedy rozpocząć kolejną dyskusję o priorytetach dzielnicy i realizować projekt na drodze konsensusu z wnioskodawcami. Jeśli nie będzie on możliwy – można przyjąć kryterium ceny (pytanie dlaczego wyższej, a nie niższej + kolejny projekt z listy mieszczący się w puli?)
		Nie ma reguł w przypadku kiedy wyceny urzędników różnią się od wycen ostatecznych wyłonionych w przetargach	Jeśli wycena skorygowana przez urzędników na etapie weryfikacji była wyższa niż wycena wyłoniona przetargu (lub wycena w odp. na zapytanie ofertowe) – zostają pieniądze – sugerujemy aby skontaktować się z wnioskodawcą w celu omówienia czy/ jak wydać zaoszczędzoną na wykonawstwie nadwyżką. Jeśli takie uzgodnienia są niemożliwe, a zwycięski projekt nie będzie realizowany za przegłosowaną kwotę, można rozważyć przekazanie nadwyżki na projekt kolejny (jeśli umożliwi mu to realizację)
	§7 pkt 7 Informacja o zakwalifikowanych do realizacji projektów oraz odpowiedzialnych za ich wdrażanie jednostkach zostanie opublikowana w sposób określony w § 4 ust. 3.		Prośba o informację zwrotną do wnioskodawcy którego projekt zakwalifikował się do realizacji z informacją: - o planowanym harmonogramie dalszej pracy nad projektem - o możliwości jakie wnioskodawca posiada w kontekście dalszego współuczestnictwa (lub w celu uzyskania informacji że

			wnioskodawca nie chce dalej uczestniczyć przy pracach nad projektem)
I.p.	Zapis uchwały (U) / Zarządzenia (Z)	Realizacja zapisu	Nasza propozycja dot. zmiany długofalowej / dobra praktyka
6. Etap ewaluacji			
			Ewaluacja krocząca – każdego etapu; zbieranie wniosków i uwag w trakcie procedury, pytań w ciągu roku – raz do roku krótki raport z wnioskami do kolejnej edycji (obowiązek wpisany do uchwały ważny ze względu na potrzebę prowadzenia ewaluacji ciągłej; kwestia czy ponoszenie rokrocznie tych kosztów nie biurokratyzuje procesu ?)
			Projekty proponowane i wybierane w BO w dobrze rozwiniętym społeczeństwie obywatelskim są coroczną wskazówką dla władz odnośnie lokalnych potrzeb i oddolnej wizji miasta.
			Stworzyć bazę danych potrzeb/ problemów do całorocznej dyskusji nt. rozwoju dzielnic
			Dużym sukcesem jest zaangażowanie seniorów z Centrum Aktywności Seniora. Niemniej jest to wyjątkowa grupa seniorów aktywnych. Z rozmów sąsiedzkich wynika, że część osób starszych nie widzi dla siebie korzyści w związku z BO (może to być specyfiką grupy społecznej?). Jest to temat do dalszej pracy, podobnie jak temat zaangażowania młodzieży w pisanie wniosków.

Dodatkowo postulaty:

1. Propozycja przeniesienia procedury BO na poziom dzielnicy dla rozdysponowania pieniędzy inwestycyjno-remontowych
2. Ewaluacja BO jako informacja publiczna – publikacja oficjalna; dodatkowy wymiar edukacyjny
3. Zainicjowanie pozytywnego wydarzenia związany z upublicznieniem raportu, promocja inwestycji zrealizowanych z BO w Infoboxie.